

ds

**dnevi
slovenske
informatike**

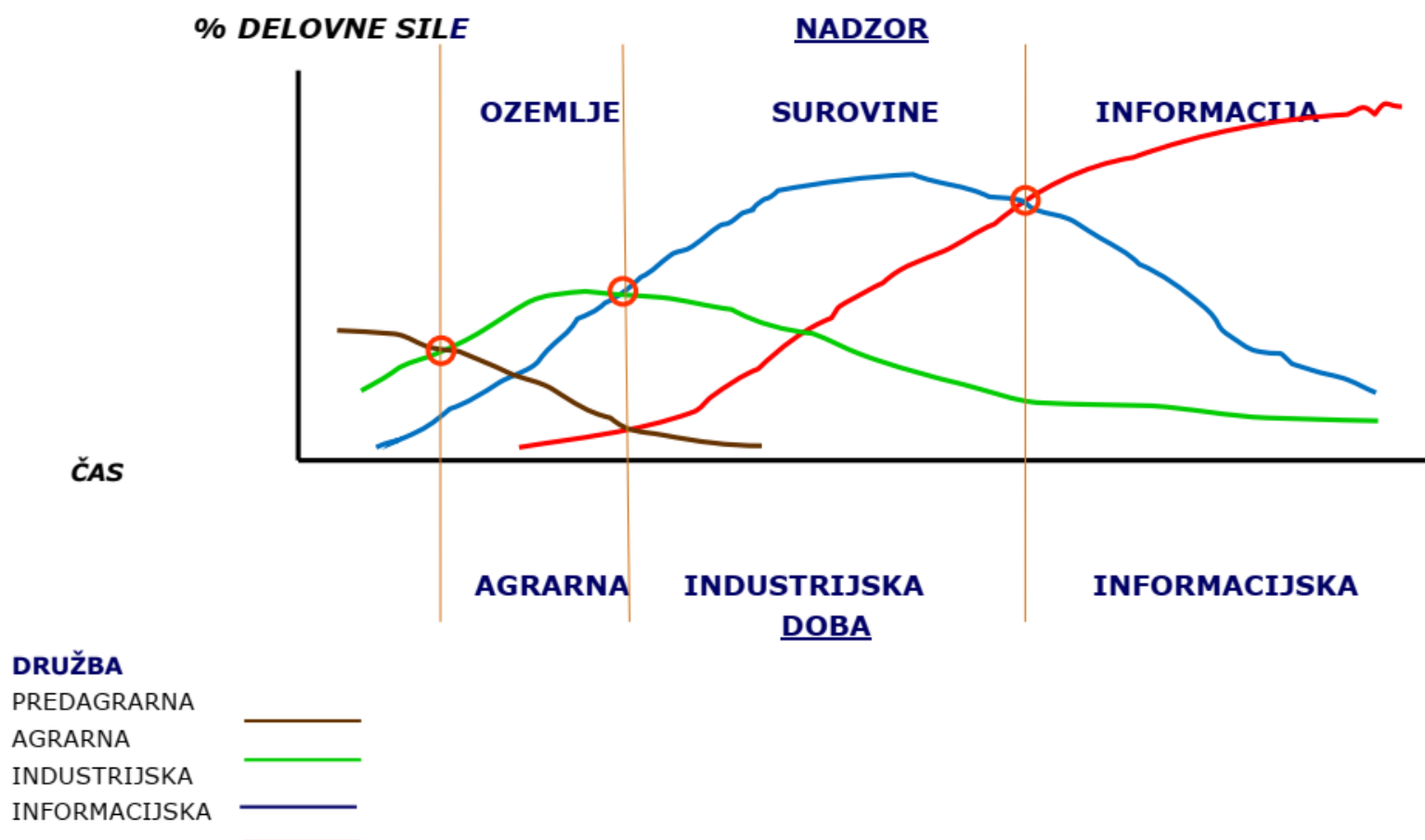
9. in 10. maj 2023

Kongresni center Bernardin, Portorož

30. konferenca Dnevi slovenske informatike
Soustvarjamo digitrajno Slovenijo

PRISPEVEK ZA ZGODOVINO SLOVENSKE POSLOVNE INFORMATIKE

RAZVOJ DRUŽBE

DIGITALIZACIJA

Zavedanje družbe določenega kraja in časa o dobrobitih, ki jih uvajanje računalnikov prinaša za izboljšanje, pospeševanje in pocenitev vseh procesov, ki se v družbi odvijajo.

- **Industrijska družba**
 - splošna pismenost
- **Informacijska družba**
 - digitalna pismenost -> digitalne kompetence

Kompetenca je zmožnost izvajanja določenega opravila.

RAČUNALNIKI V SLOVENIJI

V 70. LETIH PREJŠNJEGA STOLETJA

- Elan, Begunje
- Emona, Ljubljana
- Gorenje, Velenje
- Lisca, Sevnica
- Grosist, Nova Gorica
- Salonit, Anhovo
- Kovinotehna, Celje
- Zlatorog, Maribor
- Merkur, Kranj
- Astra, Ljubljana
- Ljubljanska banka, Ljubljana
- Služba družbenega knjigovodstva, Ljubljana

(seveda to niso vsi)

PROIZVAJALCI

- IBM
- Zuse
- NCR
- Honeywell,
- CDC
- Burroughs
- Fujitsu
- Unisys
- VAX

(seveda to niso vsi)

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

- **CENTRALA**
- **14 PODRUŽNIC**
- **SRC**
- **OPRAVILA**
 - **PLAČILNI PROMET**
 - **STATISTIKA**
 - **ANALIZE**
 - **INŠPEKCIJA**
 - **DAVKI**
- Plačilni promet je izvajanje finančnih transakcij preko poslovnih subjektov, ki so za to pooblaščen.
- Finančna transakcija:
 - nakazilo denarja
 - plačilo računa
 - dvig ali polog denarja
 - plačilni nalog, kreditna kartica, ček in drugo

PLAČILNI PROMET

PLAČILNI NALOGI

- SDK Ljubljana okoli 300.000
- Slovenija do en milijon dnevno

PROBLEM

- Elektromehanske naprave
- Izjemno delovno intenzivna obdelava

PRISTOP K REŠEVANJU

Program AROPS (SDK Jugoslavije) - trije funkcionalni sklopi

- zajem podatkov
- kontrola podatkov
- priprava podatkov za obdelavo na računalniškem sistemu

Vseeno pa -

počasna računalniška obdelava (reda velikosti 1.000 transakcij na uro)

NOVA REŠITEV

TEZAURUS

ZASNOVA IN RAZVOJ PROGRAMJA

- SDK Podružnica Ljubljana
- Intertrade IBM
- IBM ROECE

ZNAČILNOSTI

- programi napisani v assemblerju
- nezahteven glede porabe virov
- hiter pri izvajanju
- dnevno ažurno ca 1.000.000 plačilnih nalogov

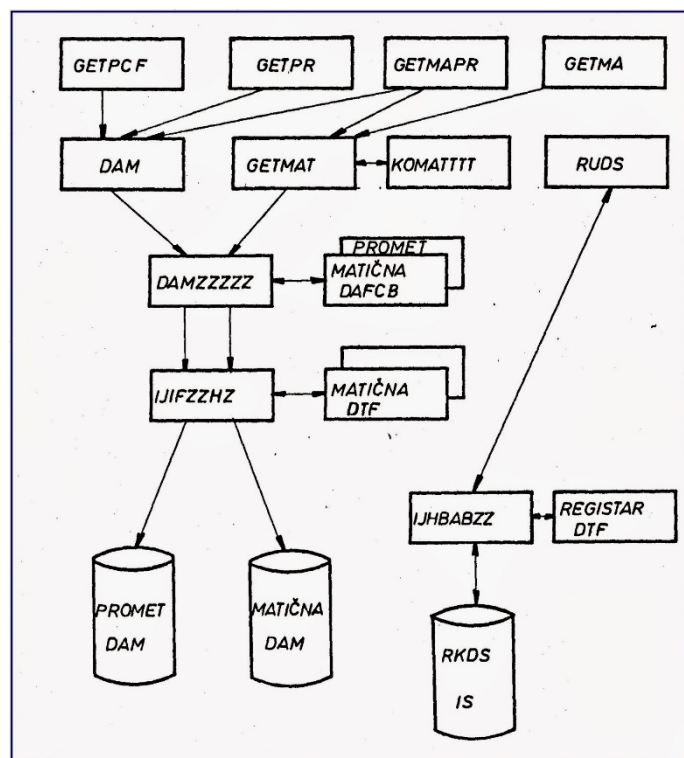
RAČUNALNIŠKI SISTEM

- IBM/370 model 138
- operacijski sistem DOS/VS
- CICS
- 64KB pomnilnik
- enote magnetnih diskov IBM 2314 zmogljivosti 27MB

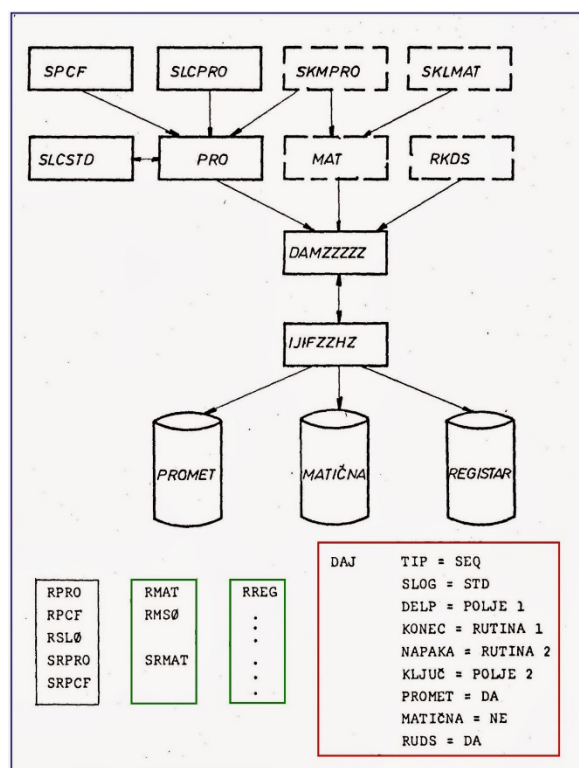

NEKAJ TEHNIČNIH PODROBNOSTI

Pristopne metode za
kontrolni program
TEZAURUS

Makro ukazi

Magnetni disk IBM 2314 27MB

VEČ INFORMACIJ

<https://www.bsi.si/placila-in-infrastruktura/placilne-storitve-in-elektronski-denar/placilni-instrumenti-in-placilni-nalogi>

Dušan Drofenik: Clearing houses, clearing bank, girozentrale, Obvestila SDK, maj 1991

<http://sdk-tezaurus.blogspot.com/2011/07/kontrolni-program-tezaurus.html>, obisk 13.9.2022

<http://sdk-tezaurus.blogspot.com/2011/07/zakaj-tezaurus.html>, obisk 13.9.2021

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Tezaver> (obisk 14.9.2022)

<https://www.etymonline.com/search?q=thesaurus>

Priporočljiv ogled:

<https://www.racunalniski-muzej.si/>

Photos courtesy

[https://www.google.com/search?q=IBM+2314+27MB+disk+drive+photo&oq=IBM+2314+27MB+disk+drive+photo&aqs=chrome..69i57j33i21.31983j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-](https://www.google.com/search?q=IBM+2314+27MB+disk+drive+photo&oq=IBM+2314+27MB+disk+drive+photo&aqs=chrome..69i57j33i21.31983j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8#imgrc=tKwazlQio_pYuM&imgdii=rzupZzhmt66lIM)

[8#imgrc=tKwazlQio_pYuM&imgdii=rzupZzhmt66lIM](https://www.google.com/search?q=IBM+2314+27MB+disk+drive+photo&oq=IBM+2314+27MB+disk+drive+photo&aqs=chrome..69i57j33i21.31983j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8#imgrc=tKwazlQio_pYuM&imgdii=rzupZzhmt66lIM)

<https://www.google.com/search?q=IBM%2F370+model+138+photo&oq=IBM%2F370+model+138+photo&aqs=chrome..69i57j69i58.4752j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8#imgrc=4NLkXpyUI3q6YM>

HVALA ZA POZPORNOST

